

Framtiden för lekplatserna i Stenungsunds Kommun

Lekplatsplan

Stenungsunds
kommun

INNOVATION
BY EXPERIENCE

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	5
1.1	Bakgrund	5
1.2	Syfte	5
2	METOD OCH MATERIAL	6
3	BARNKONSEKVENSANALYS	6
3.1	Barnkonventionen	6
3.2	Barnperspektivet	6
3.2.1	Kommentar	7
3.3	Barnets perspektiv	7
3.3.1	Kommentar	7
3.4	Hur kan barnens perspektiv tas in i nästa skede?	7
3.4.1	Tänkvärt	8
4	FÖRSLAG PÅ PLACERING OCH KATEGORISERING	9
4.1	Olika typer av lekplatser-Kategorisering	9
4.2	Placeringar/nedläggningar	9
4.2.1	Förklaringar till tabell 1. Gradering	9
4.2.2	Tabell 1. Gradering	10
4.3	Analys och förklaring av gradering för respektive geografiskt område	11
4.3.1	Stora Höga	11
4.3.2	Ödsmål	12
4.3.3	Hallerna	13
4.3.4	Haglingevägen	14
4.3.5	Kyrkenorum/Högenorum	15
4.3.6	Högenorum/Ekbacken	16
4.3.7	Kvarnberget/Nytorpshöjd	17
4.3.8	Kyrkvägen	18
4.3.9	Strandnorum	18
5	FÖRSLAG PÅ STRUKTUR	19
5.1	Teman och innehåll	19
5.1.1	Allmänt innehåll	20
5.1.2	Innehåll Närområdeslekplats	20
5.1.3	Innehåll Kommundelslekplats	24
5.1.4	Innehåll Kommunlekplats	28
5.1.5	Föreslagna teman	28
6	TIDPLAN	29
6.1	Investeringar 2016	29
6.2	Nedläggningar 2016	29

6.3	Investeringar 2017	30
6.4	Nedläggningar 2017	30
6.5	Investeringar 2018	31
6.6	Investeringar 2019	31
7	KONSEKVENSER OCH SLUTSATSER	32
7.1	Förslag till fortsättning när beslut om placeringar tagits	32
8	KÄLLFÖRTECKNING	33
8.1	Webbsidor	33

Förord

I denna Lekplatsplan föreslås ett stort omtag gällande kommunens lekplatser avseende placering, utformning och investering för att få en lekplats för alla.

Lekplatsplanen genomsyras av ett allmänt barnperspektiv där man på generell nivå satt sig in i barns situation med säkerheten som en styrande faktor. Genom att utvärdera ett antal faktorer som påverkar hur barn uppfattar en plats kan en generell bedömning nås. Efter den bedömningen sammanfattas faktorerna som styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Detta leder vidare till en gradering av de lekplatser som idag finns och huruvida de platserna lämpar sig för framtida upprustning.

För att göra en fullständig barnkonsekvensanalys krävs dock ytterligare arbete, vilket förslagsvis görs i nästa skede. En barnkonsekvensanalys innebär att de som använder den specifika platsen engageras. En barnkonsekvensanalys kan göras med hjälp av vuxna som vet hur barn använder platsen, eller genom att barn själva medverkar.

Lekplatsplanen är framtagen av ÅF Infrastructure AB Uddevalla i samarbete med Stenungsunds Kommun.

Maria Andersson

Landskapsingenjör och certifierad besiktningsman gällande lekredskap, ÅF Infrastructure, Samhällsteknik Uddevalla

Magnus Stenberg

Verksamhetschef Gata/Park Stenungsunds Kommun

Sammanfattning

Att leka är livet men ta inte säkerheten för givet.

Över 15 000 barn skadas varje år på svenska lekplatser så illa att de måste uppsöka ett sjukhus. Det visar statistik från Socialstyrelsen (DN 2014).

Under ett antal år har Stenungsunds lekplatser utretts, säkerheten på flertalet lekplatser har varit bristfällig och många lekredskap har tagits bort. Det finns nu ett uppdämt behov av upprustning avseende lekredskap, underlag och övrig utrustning.

Som utgångsläge föreslog Barn- och ungdomsberedningen att minska antalet lekplatser för att kunna sköta drift- och underhåll på ett tillfredställande sätt. Lekplatserna skulle även delas in i kategorier: kommunlekplats, kommundelslekplats och närområdeslekplats med följande fördelning: två kommunlekplatser, fyra till fem kommundelslekplatser samt några närområdeslekplatser. Detta kommer att medföra nedläggning av cirka 13 lekplatser under åren 2016-2018.

För att komma fram till vilka platser som är mest lämpade att behålla har en rad faktorer studerats ur barnens perspektiv se sida 10, Tabell 1. Tidigare rapporter, besiktningsprotokoll, yrkesmässig kunskap och erfarenhet har legat till grund vid bedömning av de olika platserna.

Flera platser kommer redan under 2015 att få några nya lekredskap. På dessa platser kommer upprustningen även att fortsätta framöver.

En generell bedömning av barnens önskemål har gjorts utifrån det material som togs fram i samband med workshops angående kulturhusparkens kommande lekplats.

För att få en röd tråd i framtagandet av nya lekplatser föreslås i lekplatsplanen en struktur som i nästa skede ger utrymme för brukaren att vara med och påverka sin närmiljö, så att man i framtiden får en lekplats för alla. Vida teman har satts för att varje lekplats ska bli unik.

Strukturen bygger på vida teman samt ramar för vad respektive kategori av lekplats kan innehålla. Detta ger utrymme för brukaren tillsammans med projektören att påverka vidare utformning, med lekplatsplanen som styrande dokument. Beslutet om att inte involvera brukare fysiskt i detta skede grundar sig på att beslut om placeringar inte är tagna. Denna lekplatsplan är ett första steg i processen med att arbeta fram säkra lekplatser för alla.

I lekplatsplanen presenteras en tidplan med budget för upprustning av lekplatserna. Den sträcker sig fram till 2019. Upprustningarna föreslås starta i flera områden för att alla barn ska få tillgång till en säker och trygg lekplats så snabbt som möjligt.

1 INLEDNING

1.1 Bakgrund

Hösten 2007 fick Barn- och ungdomsberedningen i uppdrag att arbeta fram ett förslag gällande upprustning av kommunens lekplatser. Förslaget blev att man ville minska antalet lekplatser eftersom de flesta barnen har tillgång till lekplatser i sin dagliga verksamhet på skolor och förskolor. I förslaget ville man även dela in lekplatserna i tre olika kategorier: Kommunlekplats, Kommundelslekplats och Närområdeslekplats med följande fördelning, två kommunlekplatser, fyra till fem kommundelslekplatser samt några närområdeslekplatser. Viktigt var då att man skulle göra delar av denna upprustning i samråd med brukare. Förslaget har därefter legat vilande.

Våren 2011 utfördes kontroll av kommunens lekplatser med säkerheten i fokus (Rapport, Kontroll av lekplatser i Stenungsunds Kommun). Många lekredskap blev utdömda och togs bort på grund av säkerhetsskäl. Samma rapport reviderades hösten 2013 då nya säkerhetsbesiktningar gjordes av alla lekplatser. Besiktningarna ledde till att ytterligare redskap togs bort. I samband med detta gjordes en grov kostnadsuppskattning för renovering av lekplatserna i kommunen.

Efter påtryckningar från flera olika håll togs beslut våren 2014 att uppföra en kommunlekplats i Kulturhusparken. Senare under 2014 togs beslut att rusta upp ett antal lekplatser, runt om i kommunen, där lekredskap plockats bort.

I investeringsbudget för 2016 finns 1,8 mkr avsatta för att utföra en större upprustning av kommunens lekplatser.

1.2 Syfte

Syftet med denna Lekplatsplan är att utreda vilka lekplatser som ska vara kvar, kategoriseras och utustas. Lekplatsplanen ska ligga till grund för vidare projektering av kommunens lekplatser.

2 METOD OCH MATERIAL

Många uppgifter har hämtats ur kommunens kartportal, bland annat barnantal i närområdet kring lekplatserna. Tidigare upprättade dokument bl.a. rapporten Kontroll av lekplatser i Stenungsunds Kommun, besiktningsprotokoll med besök på plats, kostnadsuppskattning samt yrkesmässig kunskap och erfarenhet har legat till grund vid denna utvärdering.

I fokus ligger alla barns rätt till lek men för att tydliggöra har lekplatserna utvärderats/graderats utifrån en rad olika faktorer/konsekvenser: Barnantal inom en cirkel med en radie av 400 m, trygghet, placering, tillgänglighet, förbindelser, andra lekplatser i närheten, tillgång till grönområden, ev. expansion i området. Dessa faktorer kan sammanfattningsvis beskrivas som styrkor, svagheter, möjligheter och hot.

Utvärdering av samråd och modellbygge med brukarna angående Kulturhusparkens utformning har under framtagning av lekplatsplanen beaktats.

3 BARNKONSEKVENSANALYS

3.1 Barnkonventionen

Fyra grundläggande principer i barnkonventionen

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.
- Alla barn har rätt till liv och utveckling.
- Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

3.2 Barnperspektivet

Barnperspektivet kan enkelt förklaras med att en ställföreträdande för barnen framför deras åsikter. Ställföreträdare för barnen i en barnkonsekvensanalys av en plats kan vara vuxna som känner barnen väl, vet hur de använder platsen och vad som fungerar bra och dåligt.

Att inta ett barnperspektiv innebär bl.a. att se saker ur barnets synvinkel. Barnperspektivet innefattar ett visst mått av empati, inlevelse och förmåga att identifiera sig med barnets eller den unges situation, liksom insikten att med barnets stigande ålder och mognad följer en allt starkare rätt att få inflytande över frågor som rör barnet (socialdepartementet 2004).

Enligt barnkommitténs huvudbetänkande ska alla beslut som rör barn genomsyras av ett barnperspektiv. Barnrättskommittén menar också att Sverige ska garantera att beslut som är relevanta för barnet innehåller information om hur barnets åsikter hämtades in, i vilken utsträckning barnets åsikter accepterades och varför (Gunnarsson, 2010).

3.2.1 Kommentar

När vi arbetat fram förslaget har vi tittat på barn i generell bemärkelse och de faktorer som vi anser kan ha inverkan på vilka platser som är lämpade som lekplatser. Konsekvensen av detta kan bli att barn ses som en stor homogen grupp. Barn utgörs av individer och inkluderar alla under 18 år oavsett parametrar som kön, etnicitet, socioekonomisk bakgrund och funktion. Det är lätt att barn som hörs mest får representera alla barn.

Material inhämtat från workshops med barn i kulturhusparken kan mycket väl skilja sig åt jämfört med material från en workshop med barn på en närområdeslekplats. Skillnaderna kan ha sin grund i platsernas olika utformning och att det är olika barn som använder lekplatserna. Lekplatsplanens förutsättningar har medfört att bara barns åsikter i Kulturhusparken inhämtats. Därför har vi valt att titta på de stora hållpunkterna.

3.3 Barnets perspektiv

Barnet i egen hög person.

För att kunna göra barnets perspektiv rättvisa är det centralt att det enskilda barnets röst hörs i de frågor som rör det specifika barnet (Englundh, 2009). Det ska också vägas in, att när barn och unga görs delaktiga väcks förhoppningar (Lundquist, 2011).

3.3.1 Kommentar

Vi har bedömt att det inte är möjligt att utföra en barnkonsekvensanalys inom ramarna för detta uppdrag. Att planera, möta, lyssna in och utvärdera möten med brukare på 30 platser skulle ta väldigt lång tid. Eftersom hälften av alla platser med hänvisning till tidigare skrivningar föreslås tas bort så vill vi inte inge några falska förhoppningar för barnen. Barnens åsikter från workshopen i kulturhusparken har hämtats in och generellt inarbetats i Lekplatsplanen.

Att minska antalet lekplatser i kommunen kommer antagligen leda till att många barn blir besvikna. Detta måste ses på längre sikt och utvärderas när de nya lekplatserna är klara. Säkerheten måste i detta fall gå före. Att underhålla och upprätthålla cirka 30 lekplatser är idag ej rimligt med de personal-och ekonomiska resurser som finns att tillgå.

3.4 Hur kan barnens perspektiv tas in i nästa skede?

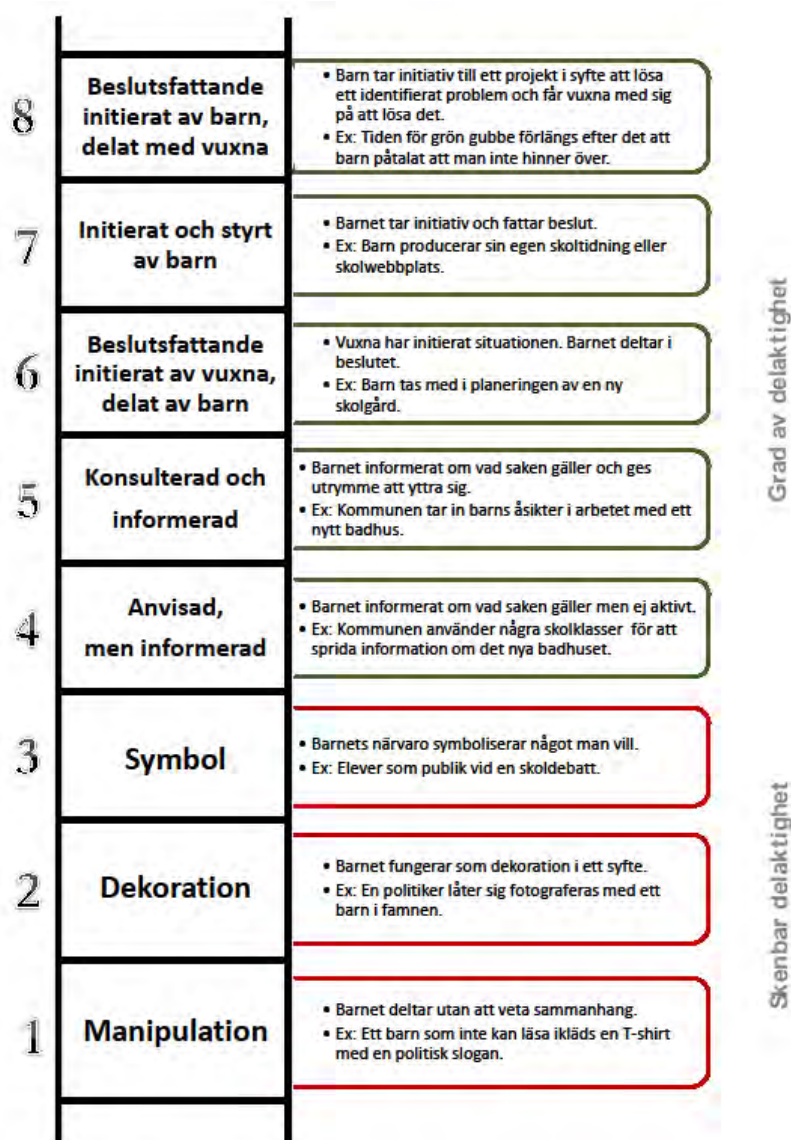
- Genom ett tydligt formulerat syfte
- konkreta mål
- Planering för hur analysen skall genomföras
- Ett första möte på plats.
- Framtagning av förslag.
- Återkoppling på framtaget förslag.
- Eventuellt justeringar i framtaget förslag.
- Genomförande av byggnation.
- Utvärdering med gruppen en månad efter färdig lekplats.

3.4.1 Tänkvärt

I samband med formulering av syftet bör "Harts steg" studeras (Lundquist, 2011) som beskriver åtta steg av delaktighet. Det lägsta steget är manipulation och används då vuxna använder de unga för att gynna ett syfte och samtidigt låtsas att de ungas idéer och förslag har legat till grund.

Harts steg

(Skolverkets hemsida)

Hart (1992), Ladder of Participation, översättning Enksson/Näsman (2008).

En barnkonsekvensanalys kräver tid och administration.

Det är viktigt att det är samma grupp som är delaktiga i hela processen.

Viktigt att tydligt förklara för målgruppen vad de kan påverka samt, till vad och hur deras åsikter kommer användas.

4 FÖRSLAG PÅ PLACERING OCH KATEGORISERING

4.1 Olika typer av lekplatser-Kategorisering

En **Närområdeslekplats** ska vara en mötesplats för såväl barn som vuxna, lekplatsen/platsen ska uppfylla flera av de listade faktorerna (se tabell 1. Gradering) Det ska finnas plats för både lek och rekreation.

En **Kommundelslekplats** ska vara en mötesplats för såväl barn som vuxna, lekplatsen/platsen ska uppfylla flera utav de listade faktorerna (se tabell 1. Gradering). Det ska finnas plats för både lek och rekreation samt yta för expansion.

En **Kommunlekplats** ska vara en mötesplats för såväl barn som vuxna, lekplatsen/platsen ska uppfylla flera av de listade faktorerna (se tabell 1. Gradering). Det ska finnas plats för både lek, vila och växtlighet samt yta för expansion. Kommunlekplatsen ska vara ett utflyktsmål för hela kommunens invånare.

4.2 Placeringar/nedläggningar

4.2.1 Förklaringar till tabell 1. Gradering

Grönt: Närområdeslekplats

Lila: Kommundelslekplats

Blått: Kommunlekplats

Svart/grått: Rivs

Barnantal: Avser antalet barn i åldrarna 0-10 år inom en cirkel med radien 400 m. (taget ur kartportalen).

Gradering: 1-40 st barn=1 poäng, 41-80 st barn=2 poäng, 81-120 st barn=3 poäng, 121-170 st barn=4 poäng, 171-250 st barn. *Nedanstående bedömning är grundad på kunskap och erfarenhet d.v.s. ej vetenskaplig.*

Gradering 1-5 poäng. 1=dålig, 2=mindre bra, 3=acceptabel, 4=god, 5=mycket god.

Trygghet och upplevelse på platsen: Hur upplevs platsen, sluten, öppen, insyn, trafik, belysning m.m

Placering i området: Ligger lekplatsen i utkanten eller centralt i området? Centralt är att föredra.

Tillgänglighet till och på platsen: Nivåskillnader, markbeläggning, sarger m.m.

Förbindelser gångstråk: Kan lekplatsen nås via gång- och cykelvägar eller måste större vägar korsas?

Ensam: Är lekplatsen ensam i området eller finns det flera runt om?

Grönområden/friyta: Finns det grönområden i närheten av lekplatsen?

Expansion i området: Finns det detaljplaner för botads- områden i nära anknytning till lekplatsen?

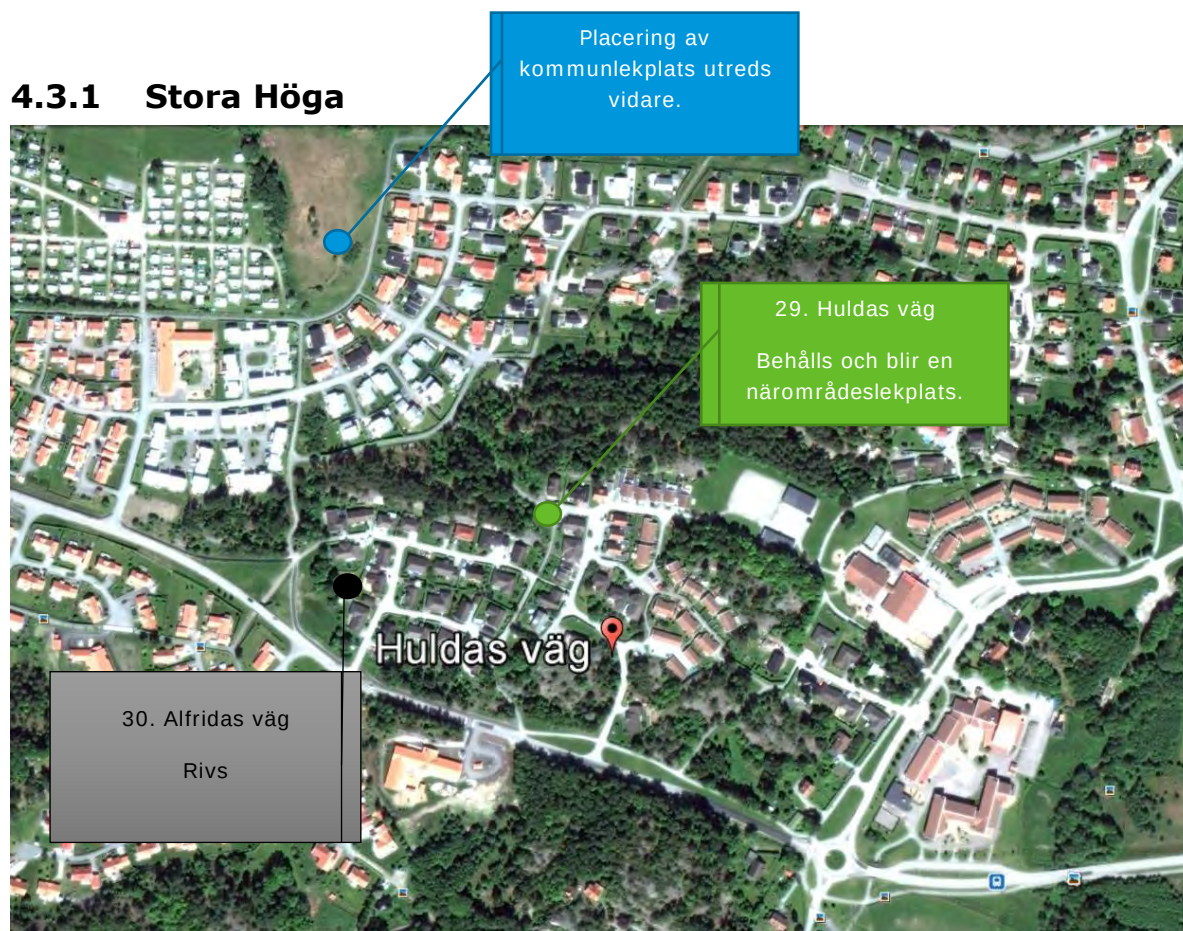
4.2.2 Tabell 1. Gradering

-----Listade faktorer-----

Lekplats	Barnantal	Trygghet på platsen	Placering i området	Tillgänglighet till och på platsen	Förbindelser gångstråk	Ensam	Grönområden friyta	Expansion i området	Tot.Poäng	Typ av lekplats
1.Kyrkvägen	2	4	4	2	2	3	2	1	20	Närområdeslekplats
2.Kvarnbergsvägen	1	2	3	4	3	2	4	2	21	Rivs
3.Almvägen	3	1	2	0	2	2	4	2	16	Rivs
4.Haglingevägen	5	4	3	3	3	5	4	4	31	Närområdeslekplats
5.Trollsländevägen 1	2	3	1	3	3	1	3	2	18	Rivs
6.Trollsländevägen 2	2	3	4	3	3	1	4	3	23	Närområdeslekplats
7.Gullvivevägen	3	1	2	4	1	4	4	3	22	Närområdeslekplats
8.Ekbacken	3	0	4	0	3	4	3	3	20	Närområdeslekplats
9.Stensötevägen	2	4	5	3	3	4	3	2	26	Närområdeslekplats
10.Nattviolsvägen	2	3	3	3	4	1	4	3	23	Närområdeslekplats
12.Gullkragevägen	2	1	3	1	4	1	4	3	19	Rivs
13.Solvändevägen	2	3	4	4	2	3	1	2	21	Närområdeslekplats
14.Citronfjärilsvägen	3	4	4	4	4	0	0	1	20	Rivs
16.Drejärevägen	2	4	3	3	2	2	3	3	22	Rivs
17.Lergodsvägen	1	3	4	4	3	2	4	2	23	Kommundelslekplats
18.Aspvägen	1	2	4	4	4	3	4	3	25	Närområdeslekplats
20.Vattenbaggevägen	3	2	3	4	3	1	4	3	23	Rivs
22.Bivägen	4	5	4	4	4	1	4	3	29	Kommundelslekplats
24.Ejdergatan	2	4	4	2	2	4	4	3	25	Närområdeslekplats
25.Vårsåddsvägen	2	2	2	0	2	3	4	3	18	Rivs
28.Dragonvägen	4	4	3	3	3	2	4	3	26	Närområdeslekplats
29.Huldass väg	5	4	4	3	3	0	4	4	27	Närområdeslekplats
30.Alfridas väg	5	4	3	4	4	0	4	4	28	Rivs
31.Solgårdsvägen	1	2	1	3	2	3	4	4	20	Rivs
33.Lövhammarsvägen	1	3	1	3	3	4	4	3	21	Rivs
34.Snickarevägen	2	4	2	3	3	2	3	3	22	Närområdeslekplats
35.Skräddarevägen	3	3	4	4	4	2	4	3	27	Kommundelslekplats
36. Pressarevägen	3	4	3	3	3	3	3	4	26	Närområdeslekplats

4.3 Analys och förklaring av gradering för respektive geografiskt område

4.3.1 Stora Höga

Analys: "Huldaskväg" har närhet till grönområden. Lekplatsen är belägen centralt i området med trygga förbindelser från flera håll. Lekplatserna ligger nära varandra, bättre att få en större lekplats där områdets barn och vuxna kan samlas för att umgås.

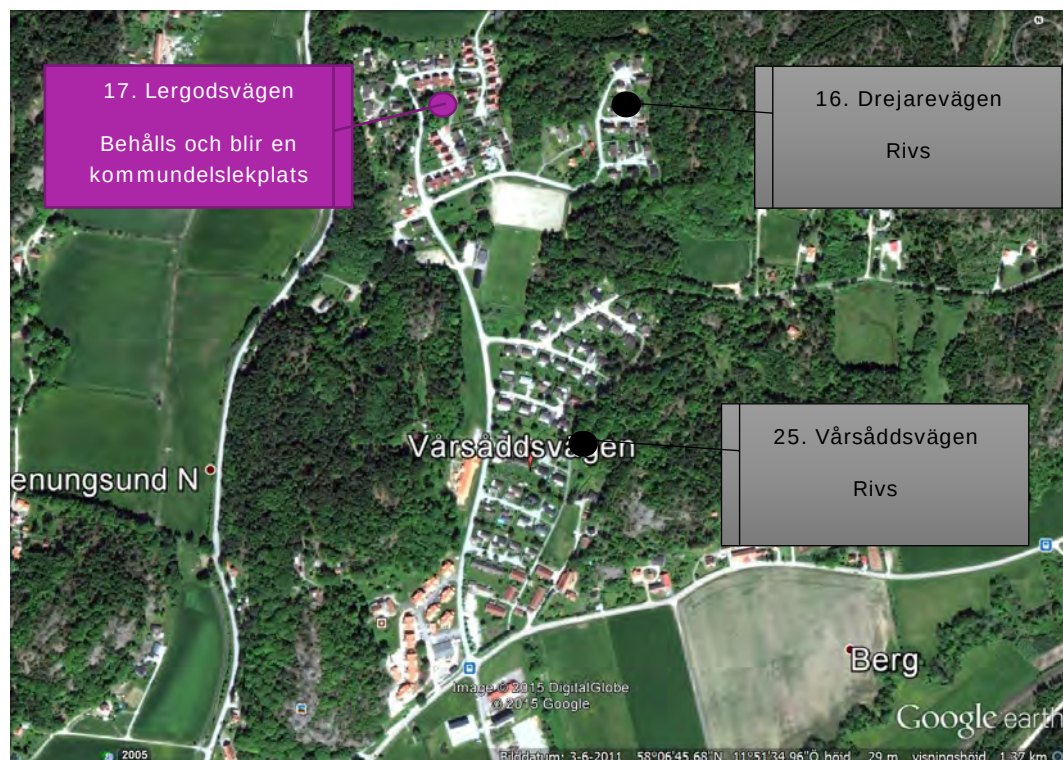
Nytt läge för en kommunlekplats bör utredas. En central plats som uppfyller faktorerna och erbjuder plats för parkering. Ingen av dagens lekplatser i Stora höga bedöms ha den potentialen. Förslaget är att utreda möjligheten för en kommunlekplats i planerat område Getskär i samband med exploatering.

Förslag utifrån analys:

29. "Huldaskväg" blir en närområdeslekplats.

Placering av ny kommunlekplats utreds i samband med exploatering av "Getskärs området".

4.3.2 Ödsmål

Analys: Med tanke på barnantal och antalet hus i anslutning till platsen borde "Vårsåddsvägen" vara lämpligaste platsen för en kommunalslekplats men tillgängligheten till och på platsen är inte tillfredställande. Platsen kan upplevas otrygg eftersom den är placerad i ytterkant av området.

"Lergodsvägen" erbjuder närhet till grönområden men ligger ändå centralt placerat, samt finns ytor för expansion.

"Drejarevägen" har ett mindre upptagningsområde än de två övriga.

Förslag utifrån analys:

17. "Lergodsvägen" blir en kommunalslekplats

4.3.3 Hallerna

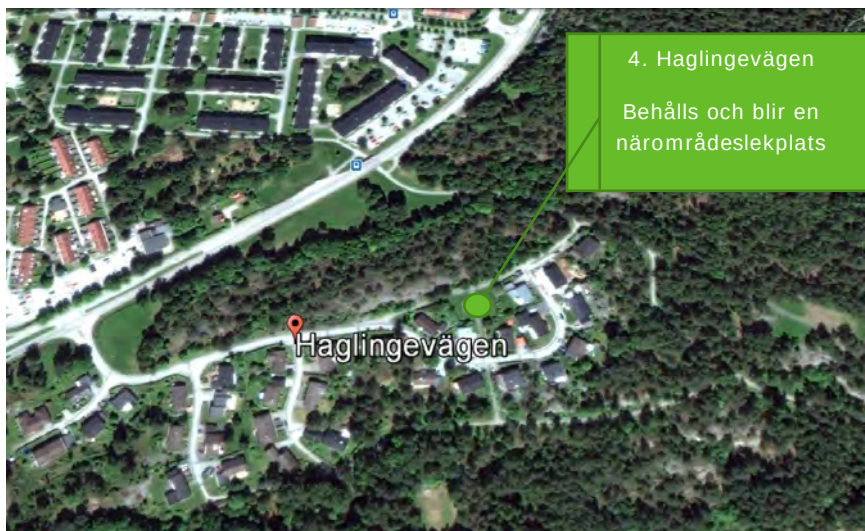
Analys: I området kring "Skräddarevägen" är barnantalet det dubbla jämfört med "Snickarevägen". Skräddarevägen uppfyller flera av faktorerna. Det ligger centralt men ändå med närhet till grönområde, husen runt om ligger på lagom avstånd, tillgängligheten till och på platsen är god.

"Pressarevägen" är en relativt nyanlagd lekplats därför föreslås den behållas som närområdeslekplats med en viss upprustning av ytskikt m.m.

Förslag utifrån analys:

- 34. "Snickarevägen" blir en närområdeslekplats.
- 35. "Skräddarevägen" blir en kommundelslekplats.
- 36. "Pressarevägen" blir en närområdeslekplats.

4.3.4 Haglingevägen

Analys: Lekplatsen har ett relativt stort upptagningsområde men förbindelsen till övriga områden (ur barnens synvinkel) är dålig. Platsen ligger öppet med god tillgänglighet och goda förbindelser till naturområden.

Förslag utifrån analys:

- 4. "Haglingevägen" blir en närområdeslekplats.

4.3.5 Kyrkenorum/Högenorum

Analys: "Trollsländevägen (1av2)" är den lekplats med minst antal barn i området och den ligger i utkanten av området, lekplatsen tas bort under 2015 eftersom den är i dåligt skick. "Trollsländevägen (2av2)" uppfyller fler av de faktorer som är studerade, platsen är centralt placerad med närhet till ytterligare friyta.

"Vattenbaggevägen" är placerad i utkanten av området, barn i denna del av området kan gå genom gångtunnel till "Bivägen" som blir en kommundelslekplats eller till "Trollsländevägen" som blir en närområdeslekplats.

"Bivägen" ligger centralt i området. Barnantalet är högt i kvarteren runt platsen. I området vid "Citronfjärilen" ligger både skola och förskola vilka kan användas under helger. Positiva effekter visar sig så som minskad skadegörelse/sabotage vid användning av förskolegårdar och skolgårdar utanför verksamhets tid. "Lövhammarsvägen" har ett litet upptagningsområde. Barnen får istället söka sig till skolan/förskolan alt. "Solvändevägen".

Förslag utifrån analys:

- 6. "Trollsländevägen (2av2)" blir en närområdeslekplats.
- 13. "Solvändevägen" blir en närområdeslekplats.
- 22. "Bivägen" blir en kommundelslekplats.

4.3.6 Högenorum/Ekbacken

Analys: Idag är det svårt att ha översikt vid "Ekbackens" lekplats och tillgängligheten är dålig. Det finns däremot en yta längre upp som är mer öppen och inbjudande, förslaget är att flytta upp lekplatsen till denna yta. Med tanke på den detaljplan för nya bostäder som är under arbete, bör lekplatsen på Gullvivevägen behållas, området har dålig förbindelse till övriga områden (ur barnens synvinkel).

Lekplatsen vid "Stensötevägen" har ett stort upptagningsområde och lekplatsen är placerad centralt i området med god insyn. Den är utmärkt för ett idrottstema.

"Gullkragevägen" ligger centralt i området men tillgängligheten till lekplatsen är ej tillfredställande.

Förslag utifrån analys:

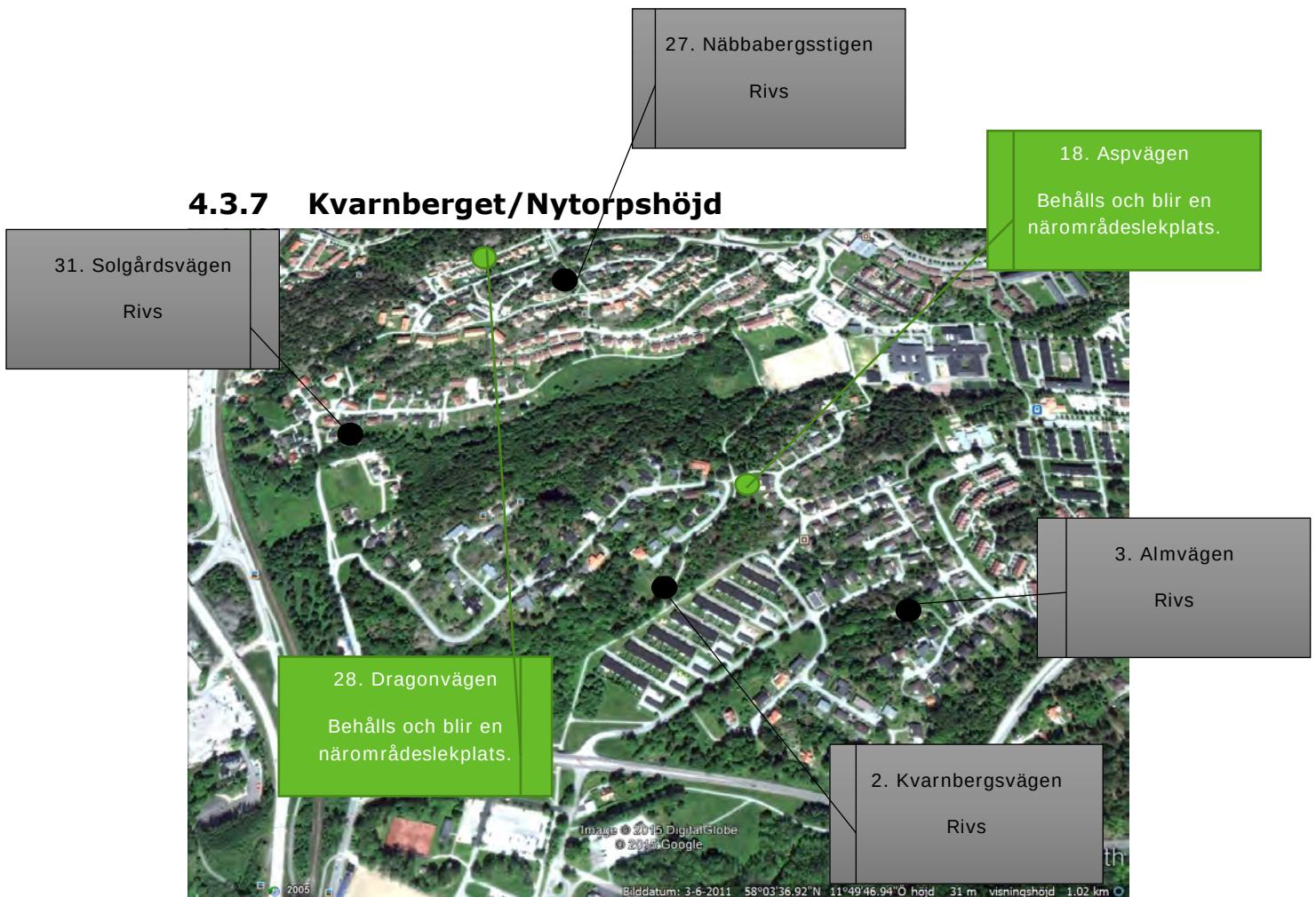
7. "Gullvivevägen" blir en närområdeslekplats i samband med exploatering.

8. "Ekbacken" blir en närområdeslekplats under förutsättning att den kan flyttas upp.

9. "Stensötevägen" blir en närområdeslekplats.

10. "Nattviolsvägen" blir en närområdeslekplats.

4.3.7 Kvarnberget/Nytorpshöjd

Analys: Området kring "Dragonvägen" och "Näbbabergsstigen" har högt barnantal. "Näbbabergsstigens" lekplats ligger på en höjd och är ur tillgänglighetssynpunkt sämre att satsa på, berget är även svårt att bygga på. "Dragonvägen" är belägen så att insynen är tillfredställande. Det är nära till grönområden. Tillgängligheten på platsen behöver dock ses över.

"Almvägen" är en skymd plats med dålig tillgänglighet och alla lekredskap är borttagna.

"Aspvägen" ligger centralt och öppet placerad i området.

"Kvarnbergsvägen" ligger skymt och barnantalet är lågt i området.

"Solgårdsvägen" är den lekplats med minst antal barn i området, dock kan det vara generationsskifte på gång. I dagsläget är förslaget att den rivs.

Förslag utifrån analys:

18. "Aspvägen" blir en närområdeslekplats.

28. "Dragonvägen" blir en närområdeslekplats.

4.3.8 Kyrkvägen

Analys: "Kyrkvägen" har inte så stort barnantal men är idag den enda som ligger i västra delen av Stenungsund. Lekplatsen ligger centralt i bostadsområdet och platsen uppfyller flera utav faktorerna.

Förslag utifrån analys:

1. "Kyrkvägen" blir en närområdeslekplats.

4.3.9 Strandnorum

Analys: Platsen uppfyller många faktorer och barnantalet relativt högt. Dock bör tillgängligheten till lekplatsen säkerställas.

Förslag utifrån analys:

24. "Ejdergatan" blir en närområdeslekplats.

5 FÖRSLAG PÅ STRUKTUR

5.1 Teman och innehåll

För att kunna stimulera barn i olika åldrar med olika behov är det viktigt att varje lekplats är unik. För att få en röd tråd i arbetet behövs viss styrning så att alla målgrupper kan tillgodoses. Med hjälp av ett antal teman avseende de olika kategoriseringarna sker en mer styrd utveckling av kommunens lekplatser, men ändå med en möjlighet att anpassa lekplatsen efter dess förutsättningar. De teman som valts har delvis tolkats fram från de resultat Workshopen kring Kulturhusparkens lekplats gav.

Med övergripande teman finns det utrymme för brukarna att vara med och påverka inom ramen för temat. De teman som föreslås kan tolkas på många sätt, därför behöver ytterligare förutsättningar sättas. Närområdeslekplatsen/kommundelslekplatsen ska idag ses som ett komplement till den lekplats barnen möter i sin dagliga verksamhet. En närområdeslekplats/kommundelslekplats upplevs många gånger mer statisk. Det finns en gunga, en sandlåda o.s.v. Genom att tillföra växtmaterial kan vi lekplatsen förändras över året. Antagligen kommer Närområdeslekplatsen/kommundelslekplatsen under många år att vara en central del i barnens vardag såväl vinterdag som vårdag. Lekplatsen ska vara en trygg plats som ger energi och inspiration.

Närområdeslekplats

- Växttema
- Färgtema
- Bygg- och konstruktionstema

Kommundelslekplats

- Naturtema
- Djurtema
- Bygg- och konstruktionstema

Kommunlekplats

Fritt tema som arbetas fram tillsammans med brukarna.

5.1.1 Allmänt innehåll

Alla lekplatser bör innehålla:

- Hänvisningsskylt (innehåll enligt SS-EN 1176-7)
- Träd och planteringar kopplat till respektive teman.
- Bänkbord eller bänk
- Papperskorg
- Hundlatrin
- Belysning i den mån det går att utföra (utredning på varje specifik plats föreslås).

Material

I val av såväl utrustning som material ska säkerhet, tillgänglighet, skötsel och trygghet beaktas. Detta bör ske i nära samarbete med drift- och underhållspersonal.

Lekplatsen ska uppfylla ställda krav i SS-EN 1176 1-11 och SS-EN 1177 2008 och 2014 samt övriga lagar och regler.(BBR, PBL, produktsäkerhetslagen, produktansvarslagen och ordningslagen).

Gifter i material

Enligt (Dahl,U., Grudd, Y.,2013) kan mjuk asfalt (gummiasfalt) ibland vara tillverkad av återvunna däck och bör enligt kemikalieinspektionen inte användas på lekplatser. Endast när det kan bevisas att den inte är tillverkad av återvunna däck kan mjuk asfalt användas.

Gamla avlagda däck bör inte användas på lekplatser då dessa kan innehålla PAHer, farliga metaller, ftalater och fenoler.

Tryckskyddsbehandlat trä (tryckimpregnering) innehåller ofta miljöfarliga ämnen. Kemikalieinspektionen anser att vid val av detta material verkligen ska övervägas om det finns andra material som är mer lämpade för ändamålet.

Kreosot är ett ämne som inte får förekomma på lekplatser. Detta ämne återfinns i gamla slippers och dessa ska absolut undvikas, eftersom kreosot klassas som cancerframkallande.

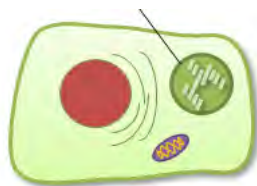
5.1.2 Innehåll **Närområdeslekplats**

En närområdeslekplats ska innehålla det som är listat under allmänt innehåll samt tre lekfunktioner kopplade till temat. Budgeten för en ny närområdeslekplats ligger på cirka 275 000 kr men då är bl.a. inte projekteringskostnaden inräknad, (se sida 30-32).

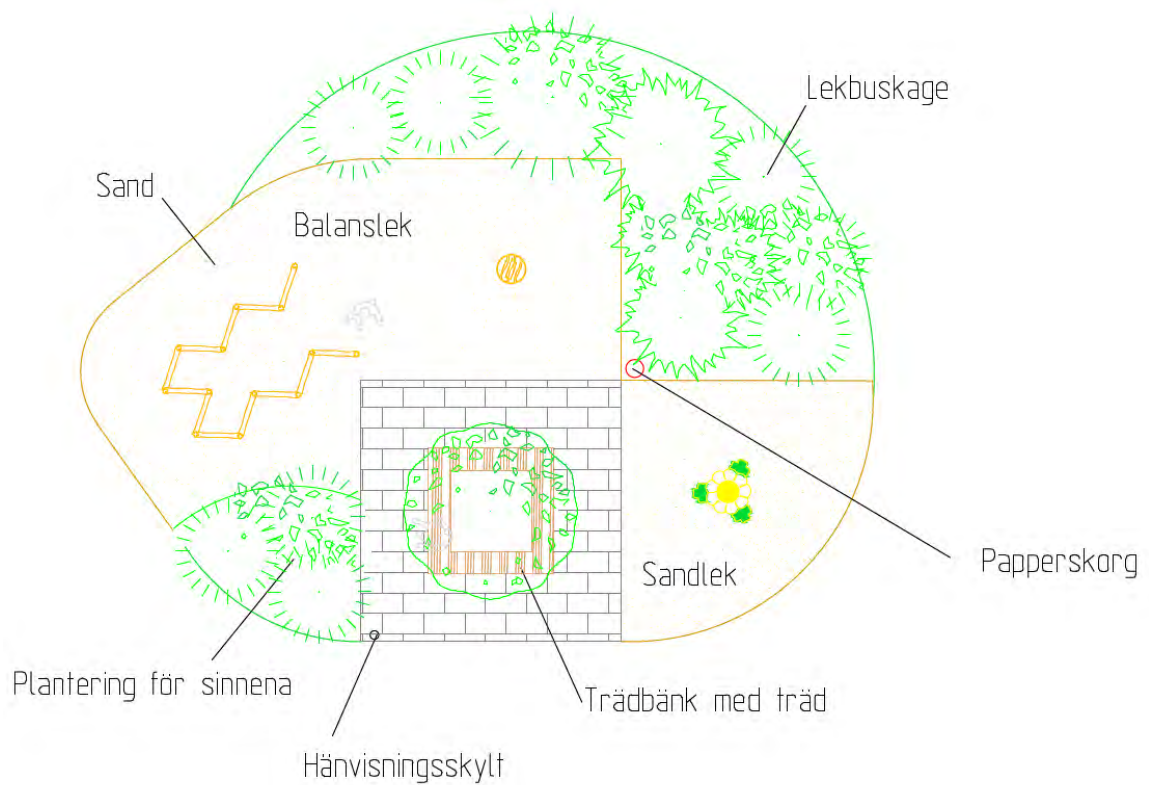
Förslag på lekfunktioner

- Gunglek
- Klätterlek
- Balanslek
- Sandlek (ex. djup sandlåda)
- Rollek
- Rutschlek

Växttema, exempel på utformning av en närområdeslekplats

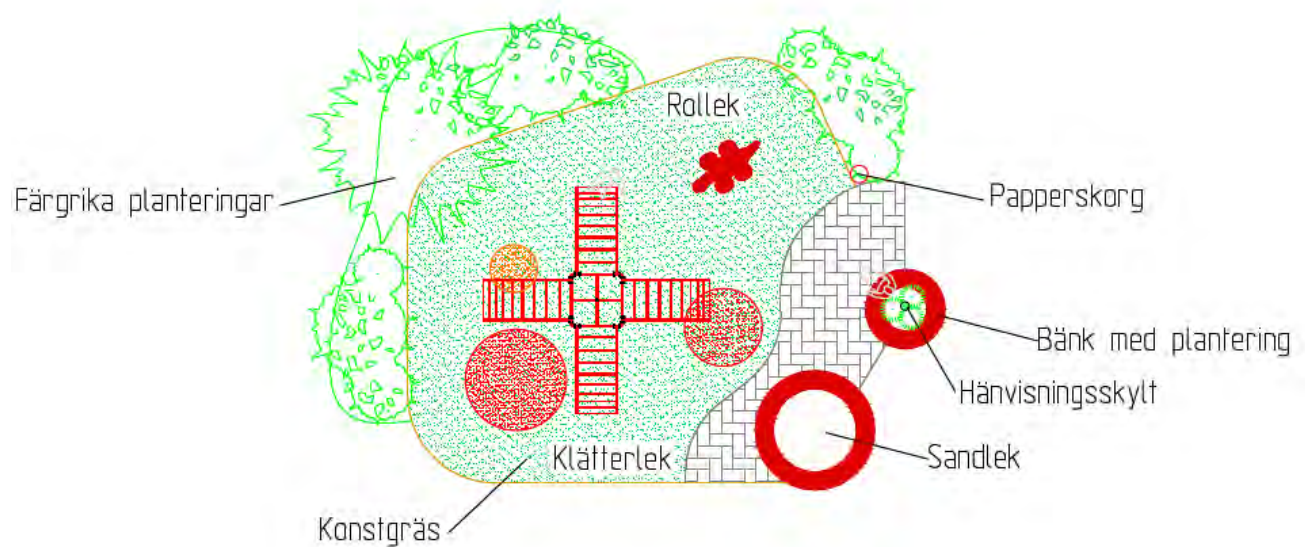
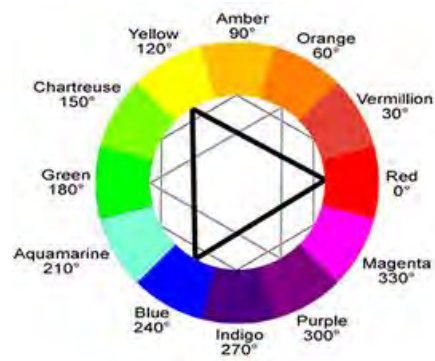

Växtcell

Ej skalenlig

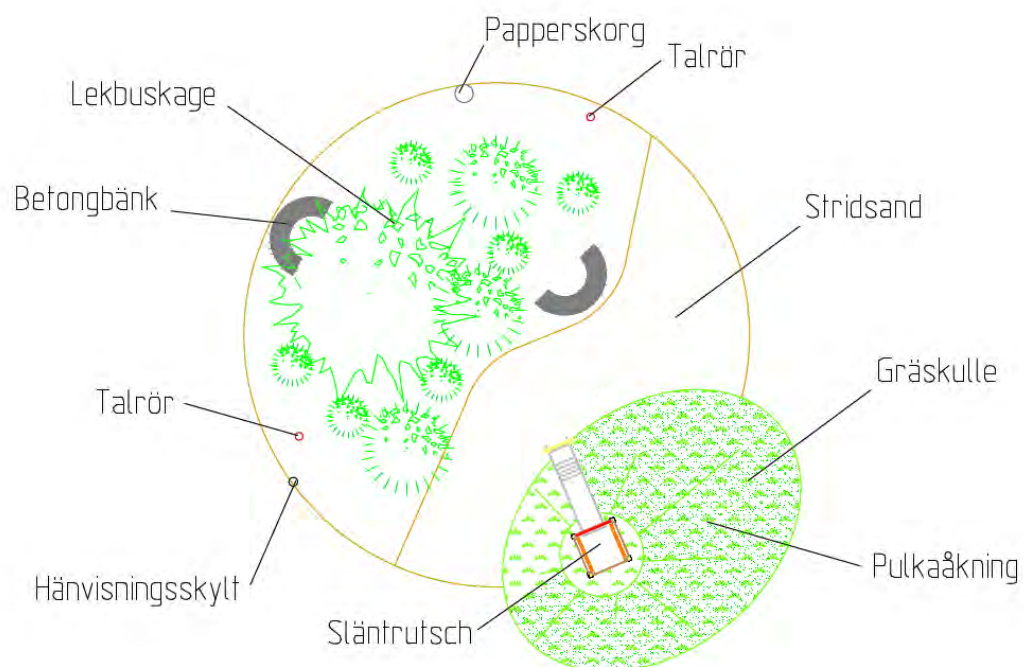
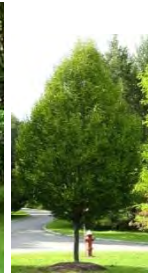
Färgtema, exempel på utformning av en närområdeslekplats

Ej skalenlig

Bygg- och konstruktionstema exempel på utformning av en

närområdeslekplats

Ej skalenlig

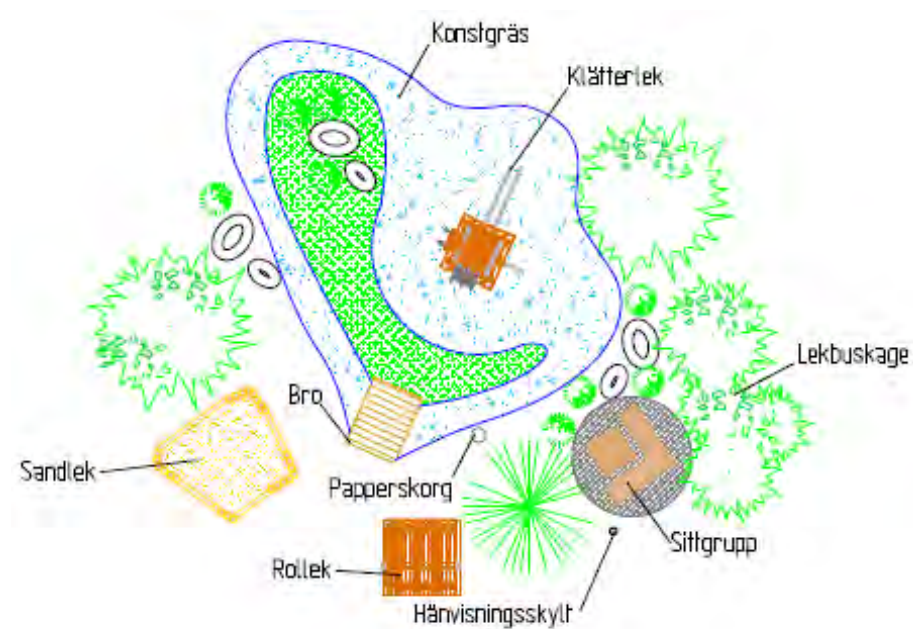
5.1.3 Innehåll **Kommundelslekplats**

En kommundelslekplats ska innehålla det som är listat under allmänt innehåll samt fem lekfunktioner kopplade till temat. Kommundelslekplatsen ska också erbjuda möjlighet att slänga engångsgrillar i ett kärl. Möjlighet till skugga i form av något solskydd t.ex. pergola eller större träd. Budgeten för en ny kommundelslekplats ligger på cirka 450 000 kr men då är bl.a. inte projekteringskostnaden inräknad (se sida 30-32).

Förslag på lekfunktioner

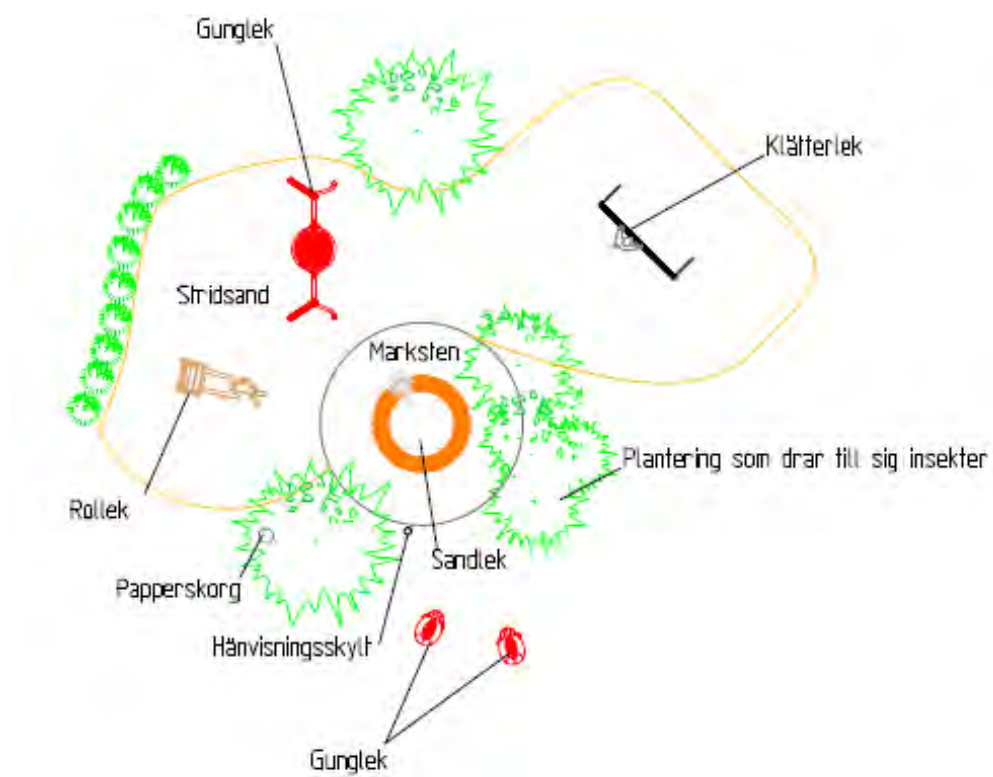
- Gunglek
- Klätterlek
- Balanslek
- Sandlek (ex. djup sandlåda)
- Rollek
- Rutschlek
- Ljuslek

Naturtema exempel på utformning av en kommundelslekplats

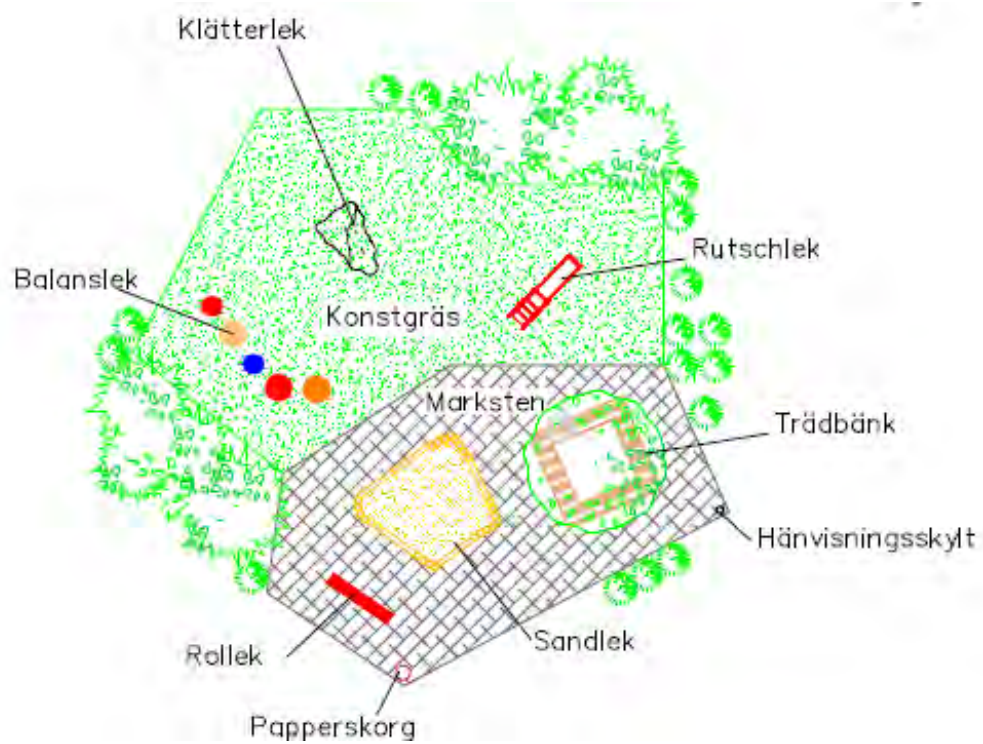
Ej skalenlig

Djurtema, exempel på utformning av en kommunalslekplats

Ej skalenlig

Bygg- och konstruktionstema exempel på utformning av en kommundelslekplats

Ej skalenlig

5.1.4 Innehåll **Kommunlekplats**

En kommundelslekplats ska innehålla det som är listat under allmänt innehåll samt mer än fem lekfunktioner kopplade till temat. Kommundelslekplatsen ska också erbjuda möjlighet att slänga engångsgrillar i ett kärl. Möjlighet till skugga i form av något solskydd t.ex. pergola eller större träd. Budgeten för en ny kommundelslekplats ligger på cirka 1 000 000 kr men då är bl.a. inte projekteringskostnaden inräknad.

Förslag på lekfunktioner

- Gunglek
- Klätterlek
- Balanslek
- Sandlek (ex. djup sandlåda)
- Rollek
- Rutschlek
- Vattenlek
- Ljuslek

Storlek ska vara i klass med Kulturhusparkens lekplats.

5.1.5 Föreslagna teman

Ett antal lekplatser har redan fått preliminära teman eftersom delar av upprustningen skall starta under 2015.

Nedanstående platser har försetts med teman:

Aspvägen: Bygg- och konstruktionstema

Stensötevägen: (Idrottstema) p.g.a. platsens beskaffenhet.

Nattviolsvägen: Växttema

Bivägen: Djurtema

Ejdergatan: Färgtema

Snickarevägen: Bygg- och konstruktionstema

Skräddarevägen: Naturtema

Dessa lekplatser kommer under 2015 förse med några nya redskap.

6 TIDPLAN

Upprustning av lekplatser i olika områden föreslås för att fler barn skall få tillgång till en ny lekplats inom kort.

6.1 Investeringar 2016

avsatt budget 1,8 miljoner kronor

13. Närområdeslekplats på "Solvändevägen" 275 000 kr

22. Kommundelslekplats på "Bivägen" 450 000 kr

28. Närområdeslekplats på "Dragonvägen" 275 000 kr

29. Närområdeslekplats på "Huldass väg" 275 000 kr

Kostnad för genomförande av barnkonsekvensanalys på platserna ca:
150 000 kr

Kostnad för projektering till upphandling av utförandeentreprenad: 300 000 kr

Upprättande av Drift-och underhållsplan: 30 000 kr

6.2 Nedläggningar 2016

20. "Vattenbaggevägen"

30. "Alfridas väg"

Rivning och återställning till parkmark: 30 000 kr

6.3 Investeringar 2017

Önskvärd budget 1,82 miljoner kronor

6. Närområdeslekplats på "Trollsländevägen" 275 000 kr

7. *Närområdeslekplats på Gullvivevägen (275 000 kr finansieras inom ramen för nytt villaområde).*

8. Närområdeslekplats på "Ekbacken" 275 000 kr

17. Kommundelslekplats på "Lergodsvägen" 450 000 kr

18. Närområdeslekplats på "Aspvägen" 275 000 kr

Ny kommunlekplats i Getskärsområdet, finansieras inom ramen för exploateringen. Cirka 1,0 miljon kr.

Kostnad för genomförande av barnkonsekvensanalys på platserna ca:
150 000kr

Kostnad för projektering till upphandling av utförandeentreprenad: 300 000 kr

Komplettering i Drift-och underhållsplan: 20 000 kr

6.4 Nedläggningar 2017

2. "Kvarnbergsvägen"

14. "Citronfjärilsvägen"

16. "Drejarevägen"

25. "Vårsåddsvägen"

27. "Näbbabergsstigen"

33. "Lövhammarsvägen"

31. "Solgårdsvägen"

Rivning och återställning till parkmark: 70 000 kr

6.5 Investeringar 2018

Önskvärd budget 1,73 miljoner kronor

- 1. Närområdeslekplats på "Kyrkvägen" 275 000 kr
- 4. Närområdeslekplats på "Haglingevägen" 275 000 kr
- 34. Närområdeslekplats på "Snickarevägen" 275 000 kr
- 35. Kommundelslekplats på "Skräddarevägen" 450 000 kr

Kostnad för genomförande av barnkonsekvensanalys på platserna ca:
150 000 kr

Kostnad för projektering till upphandling av utförandeentreprenad 300 000 kr

6.6 Investeringar 2019

Önskvärd budget 1,35 miljoner kronor

- 9. Närområdeslekplats på "Stensötevägen" 275 000 kr
- 10. Närområdeslekplats på "Nattviolsvägen" 275 000 kr
- 24. Närområdeslekplats på "Ejdergatan" 275 000 kr
- 36. Närområdeslekplats på "Pressarevägen" upprustning 140 000 kr

Kostnad för genomförande av barnkonsekvensanalys på platserna ca: 130
000 kr

Kostnad för projektering till upphandling av utförandeentreprenad 250 000 kr

7 KONSEKVENSER OCH SLUTSATSER

- Den lekplatsutrustning som idag står på kommunens lekplatser är i så dåligt skick att inget bör behållas (med undantag för pressarevägen).
- Involverar vi barnen nu så ger vi dem förhoppningar som sedan kanske inte kan genomföras.
- I den fortsatta projekteringen ska material som tryckimpregnerat, däck m.m. inte användas, gifter ska undvikas.
- Tillgängligheten ska tillgodoses i största möjliga mån, både gällande placering och val av redskap såväl som val av material.
- Eftersom antalet lekplatser minskas blir konsekvensen att somliga barn får längre till en lekplats. Istället blir den lekplatsen tryggare, barnvänligare och frekvent underhållen.
- Med hjälp av teman underlättas vidare projektering av kommunens lekplatser samt ges spelrum för barnen att vara med i det fortsatta arbetet kring projektering av lekplatserna.
- Drift- och underhållsplan kommer att behöva upprättas. Det är en av pusselbitarna för att uppnå säkra lekplatser.
- För att få med barnets perspektiv behöver barnkonsekvensanalys upprättas på varje specifik plats.

7.1 Förslag till fortsättning när beslut om placeringar tagits

Upprättande av barnkonsekvensanalys (BKA) gällande varje specifik plats i samband med vidare projektering.

Upprättande av drift- och underhållsplan i samråd med drift- och underhållspersonal i samband med byggnation.

8 KÄLLFÖRTECKNING

Klingvall, M., Persson, G. (1998) *Strategi för att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter i Sverige*. Socialdepartementet.

Gunnarsson, A, (2010). *Bra beslut för barn, samhällsstyrning för barns rättigheter*. Rädda Barnen.

Englundh, E, (odaterad). *Barnkonsekvensanalys- ett verktyg för underbyggt beslutsfattande eller omöjlig att genomföra?* SKL Sveriges Kommuner och Landsting.

Dahl,U., Grudd, Y. (2013). *Giftfria barn leka bäst*. Naturskyddsföreningen.

Lundquist, U., (2011). *BJA Barnkonsekvensanalys barn och unga i fokus 1,0*. Göteborgs stad.

Svensson, C., (2010). *Lekplatsplan, Motala kommun*. Tekniska förvaltningen.

8.1 Webbssidor

www. <http://www.skolverket.se/skolutveckling/vardegrund/sju-timmar-om/delaktighet-och-inflytande/gora-prova-1.214733>

www.hags.se

www.tress.se

www.lappset.se

www.svenskanaturlekplatser.se

www.kompan.se

www.slottsbro.se

www.sove.se

www.steriks.se

www.dn.se